

NAPREDEK

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMISLNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.8 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

Naslov uredništva in upravnitva: 6231 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, O. Telephone: Henderson 5811

VOL. II. 104. NUMBER 72

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

ALI IMA ČLOVEK PROSTO VOLJO?

Vprašanje, ali poseda človek prosto voljo ali je le otrodne svoje okolice in elementov, ki ga obdajajo, je že od nekdanjega predmeta velikih debat in ostrih kontroverz. Razume se, da je teorija proste volje imela vedno najodločnejše zagovorniki med zastopniki ortodoksne religije, (dasi se to baš nji zelo slabo prilega) kajti kakor hitro bi se priznalo, da človeška volja ni prosta, bi to pomenilo konec za celotni sestav arbitrarnih doktrin, na katerem ortodoksno verstvo bazira. V interesu takega verstva je torej, da vztraja na teoriji, da vsako delo to, kar sam hoče, da svobodno razpolaga s svojo voljo, ker le na ta način se more posameznika držati odgovornim za njegova dejanja in kar je za cerkev bolj važno — pokornega hlapca njenih doktrin.

Pravičnost seveda zahteva priznanje, da organizirano verstvo ni edino, ki se oklepa te teorije. Isto velja za državo in v tem stadiju človeškega razvoja za večino človeških institucij, sploh skoro za vsako organizirano celoto, kateri je na tem, da ljudje upoštevajo njeno avtoriteto in da se ohrani propasti. Najmanjša taka edinica je družina.

Iz tega torej vidimo, da celo oni, ki teorijo proste volje najsrdečje zagovarjajo, tega v resnici ne delajo iz svojega nagiba, ne zato, ker tako hočejo, marveč vsled tega, ker jih okoliščine oziroma interesi, bodisi gnotni ali moralni, k temu silijo. S tem pa nečemo trditi, da so motivi vseh, ki branijo zamisel proste volje, sebični in nizkotni. Med njenimi branitelji je bilo brez dvoma vedno mnogo dobro mislečih in plemenitih ljudi, katerih življenje očitno pobija sumnjo, da so ravnali iz sebičnih nagibov.

Da proste volje v absolutnem pomenu besede ni nikjer v stvarstvu in da je tudi človek, ki si predstavlja, da je njegova krona, ne poseda, je tako jasno kot da je dvakrat dve štiri. To izpričuje že človekovo rojstvo. Nobeden izmed nas ni bil nikoli vprašan, kdaj, kje in pod kakšnimi okoliščinami hoče biti rojen; tudi ne, kakšne telesne in mentalne lastnosti, ali kakšnega očeta in mater želi. Mi vsi smo bili enostavno rojeni, prišli smo na svet ter s tem, v kolikor se nas samih tiče, postali končna točka vzročne verige, ki se je pričela nekje v nedognani in nedogranljivi brezmejnosti časa, ki ji ljudje v svrhu svoje orientacije imenujemo preteklost.

Ko otrok doraste v mladeniča ali mladenko, potem pa v moža ali ženo, so pod vplivom vsega tega, kar so mu drugi — najprej starši, potem šola in cerkev in končno še njegova lastna nečimernost — pripovedovali, torej pod vtiskom lekcij, ki mu brnijo na uho od leve in desne, prične domišljati, da je takorekoč sam svoje sreče kovač in da si obožuje s prosto voljo, sam suvereno črta pota svoje usode. Značilno in opazke vredno pa je dejstvo, da celo najgoročnejši zagovornik proste volje spremeni svoje stališče tisti trenutek, ko stvari ne gredo kot bi sam rad. Nesreča in stiska polomi roge nečimernosti, arogantnosti in sebičnosti, in oskubljen teh priučenih pripomočkov, sleherni človek začne tipati okrog sebe za dokazi, da stiske, v kateri se nahaja, ni sam kriv, temveč da se vzroki za njegovo nesrečo ali blamažo nahajajo izven njega. V tem ni nobene razlike med dečkom, ki je prišel s strganimi hlačami iz šole, bankirjem, čigar banka je pro padla, družinskim očetom, ki zaslužek namesto da bi z njim-otrokom kupil kruha, zapije, ali duhovnikom, ki mu je oklep stanovske discipline postal pretesen. Vsi od prvega do zadnjega — prav tako bankir kot mali bosopež in nič manj dušni pastir kot družinski oče — bodo z največjo vnemo trdili, da so drugi ljudje, nesrečne okoliščine itd., zakrivali njego nesrečo, z drugimi besedami, da čina, za katerega se jih drži odgovornim, niso izvršili iz proste volje, vsaj bistveno ne. Deček bo krivdo za tepež, v katerem si je raztrgal hlače, vračal na tovariše, bankir bo trdil, da so ga razmere upropastile, družinski oče in dušni pastir bosta iskala pojasnila za svoj padeč bodisi v družbi, priložnosti, podedovani nagnjenosti ali čem drugem. Nobeden, tudi tisti, ki bi iz priučene hinavščine glumil priznanje krivde, na dnu srca tega gotovo ne priznava. To pa je, kar je važno in odločilno. Človek je gotovo bližje resnici, kadar je na tleh, zbit in poražen kot pa tedaj, ko se šopiri v sijaju egoistične nečimernosti in samoljublja.

In če človek nima besede pri svojem rojstvu in življenju, je ima tem manj glede svoje smrti. Dolgost nje-

govega življenja odvisi od žilavosti telesa, ki sta mu ga dala oče in mati, od hrane, ki jo je užival, od dela, ki ga je upravljal, od klime, v kateri je bival, od navad, ki mu jih je dala okolica in od brezštevilnih drugih faktorjev. Celo oni, ki gre, kakor se glasi fraza, prostovoljno v smrt, tega v resnici ne stori iz svoje ali proste volje, temveč pokonča se, ker mu je vsled fizične ali mentalne bolezn, ali pa obeh, butara življenja postala tako težka, da je ni mogel več nositi.

Povsem jasno je torej, da o kaki absolutno prosti volji ne more biti govora, oziroma da je fikcija. Ampak če ni absolutno proste volje, pa je prav tako očitno, da človek poseda neko mero r e l a t i v n o proste volje, to je volje, ki izhaja in se opira na eni strani na vse dobro, na drugi na vse zlo, skratka na vsem izkustvu človeškega rodu izza dni sive davnine pa do današnjega dneva. Dognanje, da je absolutno prosta volja fikcija, dovolj temna in obupna na sebi, je torej kot črn oblak s svetlim robom, ki priča, da se za njim nahaja s o n e c e. Morda je bilo to, kar je imel v mislih filozof Immanuel Kant, ko je rekel, da nikdar ne neha občudovati zvezdnatega neba nad seboj in moralnega zakona v sebi. Kako je ta moralni zakon prišel v nas, ne vemo, ampak v nas je, čutimo ga, in v trenutkih, ko se mu popolnoma prepustimo, smo stopili v stiko z ono Silo (Bogom, ako hočete), ki je pravzrok vsega, in v takih momentih je nemogoče, da bi delali zlo.

Da bi bila tudi relativno prosta volja, ki omogoča, da človeštvo nadaljuje z delom na stavbi vsega trajno in pozitivno dobrega, fikcija — izmišljotina, si ne drznemo misliti, ali točneje povedano, moralni zakon v nas nam tega n e d o v o l i, kar pač preko vsakega dvoma dokazuje, da absolutno proste volje r e s n i. Jasno je torej, da v bistvu smo vsi sužnji moralnega zakona v nas. To je sila, ki navdihuje človeštvo v njegovih preizkušnjah in bojih, ga vodi iz zablod in prevar, ga štiti, da ne zapade dvomom in cinizmu ter skrbi, da se kolesa napredka nikoli ne ustavijo.

Nauk, ako se ga hoče izlučiti iz vsega, kar smo napisali zgoraj, je ta: Mi, ki smo na podlagi proučevanja izkustev preteklih rodov in osebnih opazovanj prišli do zaključka, da je svobodomiseln nazor humanitaran in da človeštvo odpira vrata v jasnejšo in popolnejšo bodočnost, nismo več gospodarji svoje volje, temveč prisiljeni smo in dolžni nas veže, storiti vse, kar je v naši moči za razširjenje tega nazora.

Tedenski pomenki

A. ZAITZ

Na indianapolski konvenciji leta 1928 je zbudil mojo pozornost delegat srednje močne postave iz Penne. Debatirali smo o točki pravil, radi katere smo pred časom prišli ob poslovnico. Vsi delegati so bili enega mišljenja, omiliti točko v toliko, da nam ne bi bila v zapreko pri dobavi poslovnice. Zgoraj omenjeni delegat je vstal in govoril tako prepričevalno, da sem takoj po dotični seji vprašal za njegovo ime.

"Je že res, fantje," nekako tako je govoril, "vsi veste, da poslovnice v naši državi ne želimo nič manj kot jo želite vi, a da bi naša organizacija dala kako prednost skebom, ne in stokrat ne! Napredna in svobodomiseln organizacija ne sme podpirati skebom ter jim dajati potuho. Tudi ako ste vsi drugi za to, da se ono točko vrže iz pravil, jaz nisem in ne bom."

Točko v pravilih smo nekoliko omilili. Ena najhujših debat je bila radi nje. Sočustvoval sem takrat s tem delegatom, še danes smatram skebanje za enega najpodejših činov, a takrat ni bilo druge pomoči, kakor da smo skušali uglasiti pota za dobavo poslovnice, pa sem tudi jaz glasoval, da se ta točka nekoliko spremeni in dostavil, da naj naši fantje drugače čuvajo in obračunajo s takimi garjevitimi ovcami, kjer se pojavijo. Ko se je potem konvencija dala slikati, smo zamaj prigovarjali prej omenjenemu delegatu, da bi se dal z drugimi delegati vred slikati. Radi tega ga na sliko indianapolske konvencije ni.

Ta delegat, ki sem ga takrat občudoval, se je nenadoma zglašil v gl. uradu SSPZ. Umrla mu je tukaj živeča sestra, pa je prišel na pogreb ter se zglašil pri nes. Njegovo ime je Mike Grčar iz Meadow Lands, Pa. Mike je še vedno trden, kot pred leti, dela po nekaj dni v premogorovu in vodi pri društvu št. 113, ki je ono največjih v Penni, zapisnik. Za časa osme konvencije sem se z Mike Vrhovnikom, ki je takrat spadal k onemu društvu, vdeležil njih redne društvene seje. Takrat sem se prepričal o aktiv-

nosti onega društva. Dvorana, v kateri so zborovali, je bila skoro polna članov in Mike je čital zapisnik, kakor da bi bil šolan zapisnikar. Vprašal sem ga sedaj, ako je še zapisnikar ter je odgovoril, da še vedno in da je društvo aktivno kot je bilo nekdanj. Dvorana, v kateri so takrat zborovali, pravi da jim je pogorela. Sedaj se menijo, da postavlja sejo drugo. Jaz bi želel, da bi imeli pri tem uspeh in ako je le mogoče, da bi jo postavili naši zvezarji. Dvoran društev SSPZ je malo in bi to pomenilo velik korak naprej. Ker smo pri devetnajstih imeli prihodnji večer sejo društva in po nji zabavo, sva ga z Rusom povabila. Prišel je in smo se prav fino zabavali. Upam, da je iz Chicago odnesel dobre vtise in da ako mu še kedaj nanese pot, da se oglasi pri nas.

Letna seja društva št. 19 ni bila nič kaj posebnega. Vabila, katera so bila poslana vsem članom in članicam, niso dosti zaklepla. Ne pridejo in ne tudi ako jih še tako vabiš. Pri uradnikih ni dosti sprememb. Dosedanja tajnica Jennie Zaitz ni kandidirala več za tajnico, drugi pa so se branili. Končno nas je iz mučnega položaja rešil Dorko Vrbič, ki je prevzel tajništvo za bodoče leto. Po seji smo imeli zabavo pri zapisnikarju društva J. Vučiću. Dal nam je svoje proste prosto brez vsake odškodnine. Br. J. Košir, gostilničar in član našega društva, pa je plačal sam za sodeček piva. Dobro je, da se člani spomnijo omenjenih dveh ter ju posetijo, kadar čutijo žejo.

Prihodnje nedeljo ima Vrtec št. 139, popoldne ob 3., božični- ce z bogatim programom v Stancikovi dvorani. Program vključuje igro "Christmas at Casey's", deklamacije, petje in godbo. Miklavž bo obdaril vse člane Vrta in otroke društev št. 100 in 19. Po programu sledi ples, za katerega bodo igrali Fr. Gradšek in drugi. Natančnejši program je na drugem mestu v tej številki.

Na svidenju v Stancik dvorani na 19. decembra, kličem vsem,

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

SKUPNA DRUŠTVA V CLEVELANDU

Cleveland, O. — Sedaj, ko se leto 1937 bliža svojemu zatonu, je potrebno, da se napravijo načrti za večji in boljši uspeh v novem letu. Tudi pri Skupnih društvih bo precej aktivnosti v prihodnjem letu, kot na primer potovanje v Jugoslavijo meseca maja, razne prireditve itd.

Prvi začetek v tem smislu bo letna seja Skupnih društev, ki se vrši v soboto dne 18. decembra v starem poslopju SND ob 8. uri zvečer. Na dnevnem redu to volitev uradnikov za leto 1938, poročilo o kampanji in kak uspeh so imela društva iz naše okolice. Tudi odbor za potovanje v Jugoslavijo poda svoje poročilo.

Torej kot se razvidi, bo dnevni red precej zanimiv ter se prosi vse stare in novo izvoljene zastopnike in zastopnice, da se gotovo vdeležite te seje. Takoj po seji se razvije prosta zabava. Torej še enkrat apeliram na zastopnike in zastopnice, da so navzoči.

John J. Kikol, tajnik.

USPEH VESELICE IN VABILO NA LETNO SEJO

North Braddock, Pa. — Dne 27. novembra je priredilo društvo št. 239 SSPZ prvo veselico in to z lepim uspehom. Mladina se je odzvala v lepem številu in imeli smo tudi goste iz okolice (White Valley in Bridgeville, med njimi naš glavni predsednik John Kvartich. Vpraševali so me, ako je to angleško poslušajoče društvo, ko so videli toliko mladine skupaj. Ne, to društvo je bilo ustanovljeno kot slovensko poslušajoče in napreduje dovoljno. Ako bo šlo še par let tako naprej, kakor je šlo do sedaj, potem lahko rečem, da ob koncu 1939 bo šlo 100 članov.

Kakor je izgledalo, posetniki so bili zadovoljni, posebno še z godbo. Kdo pa ne bi bil, ko so pa tako imenitno igrali; če bi te pol menjalo, pa bi te fantje vselega napravili. Dajte jih tudi drugod poskusiti. To je Joe Koravic jr. and His Slovene Aces, ki igrajo vsak četrtek in soboto ob 4:45 popoldne na WHJP radio postaji v Greensburgu. Torej lepa hvala za poset. Še nekaj: purana je odnesel John Stefancic.

Opozarjam vse člane in članice, da se vdeležite letne seje v soboto dne 18. decembra točno ob 7. uri zvečer v navadnem prostoru, 1779 Poplar Way, N. Braddock. Jako žalostno je videti na seji ene in iste obraze mesece za mesecem. Kaj pa je z vami drugimi? Ali mislite, da če assessment plačate, da je vse sterceno? Če mislite to, se jako motite. Naša dolžnost je, vdeleževati se se, da skupno ukrepamo za korist članstva in Zveze in vse drugo, kar je potrebno pri društvu. Torej člani in članice, to bo ena najvažnejših se, kar smo jih še obdržavali in ste prošeni, da se vdeležite polnoštevilno. Na tej seji se tudi izvli odbornike za leto 1938, ki bodo delovali v korist SSPZ in članstva. Jako dobro bi bilo, da bi se enkrat vsi pokazali z drugimi člani vred, ker dosti vas je, ki se od pristopa niste več vdeležili nobene seje. Vaša dolžnost je, da se vsaj enkrat na leto vdeležite seje, tako da vas bodo tudi drugi člani poznali in ne samo tajnik.

Z bratskim pozdravom,
Louis Karish, tajnik.

BOŽIČNICA IN SLOVO ČLANOMA NEČEMER

Gowanda, N. Y. — Skupna društva, pripadajoča organizacijam SSPZ, JSKJ in SNPJ, skupaj pet po številu, pride v četrtek 23. decembra v Slo-

venskem Domu božičnico s programom. To bo predvsem prireditve v zabavo naše mladine, našega naraščaja in prva prireditve Skupnih društev v Gowandi. Torej nekaj novega, ker do letos so društva posameznih organizacij imela sama svoje božičnice za svojo mladino. Mladina bo nastopila v raznih točkah, kar bo v zabavo tudi odraslim. Kakor se sliši, se mladina prav pridno pripravlja, da tem bclj zadovolji občinstvo. Kot običajno na takih prireditvah, bo tudi letoš posetil Miklavž in razdelil mladini, članom omenjenih organizacij, veliko lepša darila, kakor so jih prejeli v preteklosti.

Po končanem sporedu se bomo pa lahko zavrteli ali pa zapeli, kar kdo ljubi, ter se po domače zabavali v Slovenskem Domu, ki tudi ni prezrl naše mladine, oziroma njegov direktorij, ki je dvorano za to pridobilo dal brezplačno.

Bratje in sestre, apelira se na vas, da se vdeležite v popolnjem številu, ker vstopnine ni nečene. Pripeljite svoje malčke, kateri so člani omenjenih organizacij. Daril bo za vse dovolj. S tem boste pokazali, da ste za slogo med našimi društvi v nasebini. Ne pozabite, da se vrši prireditev v četrtek na 23. decembra ob 7:30 zvečer!

Po 36-letnem bivanju smo izgubili iz svoje srede dobrega delavca za Slovenski Dom ter zvestega člana SSPZ in SNPJ, Johna Nečemerja in njegovo pogropo, ki je bila tudi članica. Podala sta se na stara leta zopet nazaj v domovino, iz katere sta pred 36 leti odšla v to deželo, polna upanja za boljšo bodočnost. Toda kakor večini, tudi njima ni bilo tukaj z rožami poslano, in odšla sta. Ker pa sta bila dobra člana in niti z enim Slovincem v nasebini v sovrastvu, so se ju društveni člani spomnili ter jima priredili v slovo malo zabavo dne 28. novembra. Društva so preskrbela za vse, kar k takim zabavam spada. Direktorij je tudi to pot pokazal, da se zaveda dela, katerega je br. Nečemer naredil v korist Doma, in br. Geo. Samsca pa je skrbel za plemenitno brezplačno. Pred zaključkom zabave je br. Nečemer naredil lep govor naši mladini in jo prosil, da naj se čuva ter pazno sledi delavskim dogodkom, ker drugače se nič ne ve, kam bo potisnjena na stara leta. On sam da gre lahko nazaj, od koder je prišel ker ima posestvo v kraju. Čuvaj se mladina bodočnosti, je rekel, in da je on bil tudi nekoč mlad in sedaj, ko je pri svojih 64 letih ter mnogo garal za ameriški kapitalizem v zadnjih 36 letih, ima namesto penzije pot nazaj, odkoder je prišel v cvetju mladih let. S solznimi očmi se je v svojem in soproginem imenu zahvalil članstvu obeh društev in direktoriju Slovenskega Doma ter nam vsem želel boljših razmer, kakor sta jih on in soproga imela v času bivanja v Ameriki. Dne 4. decembra smo ju spremili do postaje, si stisnili roke ter jima z žalostnim glasom želeli srečno pot. Ona

(Dalje na 3. str.)

pa s solzami v očeh nam vsem skupaj good-bye. Tukaj sta pustila mnogo prijateljev, eno hčer in sina. Imamo pa še upanje, da se gotovo povrneta k svojim otrokom in vnukom ter številnim prijateljem.

John Matekovich.

LETNA SEJA IN BOŽIČNICE PRIREDITVE V S. N. DOMU

Ambridge, Pa. — Delničarjem in članstvu S. N. Doma se raznanja, da se bo v soboto 18. decembra ob 7. uri zvečer vršila glavna letna seja delničarjev in članstva, na kateri se bo izvolilo vse potrebne odbore za poslovanje in oskrbo S. N. Doma. Dne 25. decembra ob 2. uri popoldne, kot običajno vsako leto, priredi SND božičnico z Miklavžem za mladino, na katero so vabljeni vsa slovenska društva, katera so včlanjena v S. N. Domu, in starši da pripeljejo s seboj svoje otroke, da bodo videli Miklavža, ki jim bo delil božična darila. Dne 31. decembra priredi SND veliko veselico s plesom za stare in mlade, na kateri bo igral vsem dobro znani Kaizer orkester. Na tej veselici bomo zaključili leto 1937.

Jos. Tekstar.

VABILO NA BOŽIČNI PROGRAM

Vandling, Pa. — Kakor vsako leto, priredi Vrtec št. 1 tudi letoš svojo božičnico. Vršila se bo v nedeljo popoldne 19. decembra v dvorani "Zvon". Vstopnine so v predprodatju po 20 centov.

Apeliram na članstvo št. 27 in vse prijatelje in starše članov Vrta, da obdržite ta dan v spominu in da vsi brez izjeme za vašo vdeležbo pokazate, da je Vrtec nastop in mladinski pokret odobravati in da ste posekni nanje, s tem da v skupni akciji jim damo moralno in finančno podporo, in vlijemo poguma v mlada srca, da se bo razvijalo in rastlo to mladinsko gibanje še naprej.

Upraviteljica Vrta št. 1.

PRIREDETE V INDIANAPOLISU

Indianapolis, Ind. — Naj nekoliko poročam o prireditvi in igri "Poštna skrivnost", katero so priredili člani Vrta št. 9 SSPZ. Da je bila igra tako dobro izpeljana, gre prva zahvala Mr. Franku Velikanu kot režiserju, ki je fante tako lepo naceril. Zahvalimo se tudi igralcem, ki se tako zanimali in s tem pokazali, da so sposobni slovenskega jezika. Da je bila v resnici dobra predstava, je pokazalo občinstvo in njih obrazi, kajti kogarkoli sem opazoval, vsak se je na smeh držal in bil zadovoljen z igro. Torej hvala vsem skupaj za tako veliko vdeležbo. S tem ste pokazali, da v resnici za v pomoč mladini in ako boste vi z mladino, ste lahko sigurni, da bo tudi mladina z vami.

Ko je bila igra končana, je spodaj podpisani predstavil br. M. Vrhovnika, katerega smo povabili v našo nasebino in se je povabila tudi rade volje odzval. Br. Vrhovnik je dober in sposoben govornik in je povedal veliko dobrega naši mladini.

(Dalje na 3. str.)

ADULT DEPARTMENT

"COLLISION" (Near scene of Chicago's SSPZ Day Picnic — July 5th) Prize Winner, Miscellaneous Group — Snapped by Mary E. Novak, Victorian, Lodge No. 205, Chicago, Ill.

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1508

INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL. Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa. RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 1393 E. 47th St., Cleveland, O. WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill. ANTON ZAITZ, pomožni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O. JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa. JOHN MARN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio. FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa. VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. GLAVNI ZDRAVNIK: DR. F. J. ARCH, 613 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

IZPLAČILA — SSPZ — DISBURSEMENTS

Table with columns: Beneficiary Name, Amount. Includes Michael Vrhovnik, Victor S. Skubic, Anton Kovacic, etc.

POSIOJLO NA CERTIFIKATE ZA ASSESSMENT Premium Loans

Table with columns: Društ. št., Name, Amount. Lists various members and their loan amounts.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

Table with columns: Name, Amount. Lists members and their contributions.

ljuje ostali delničarji dotične družbe? In tako je z vami, bratje in sestre, Vi ste delničarji milijonske organizacije SSPZ, svoje otroke imate pa pri drugih inšurenih. Torej dajmo malo premisliti in začnimo delati sami za sebe, v svojo lastno korist in za večjo in močnejšo SSPZ.

Sklep zadnje seje je bil, da se priredi božičnica Vrta št. 9 in da se gotovo vdeležijo člani in članice, ki ste se združili in ob enem so vabljeni tudi starši, ako so člani ali ne. Kar se tiče članstva društva Danica, so vsi vabljeni na party, ki se bo vršil dne 19. decembra ob 3. uri popoldne v Slovenskem Narodnem Domu, da se bomo enkrat zabavali vsi skupaj, stari in mladi. Torej pridite vsi in pripeljite svoje otroke s seboj, ki so člani Vrta, kateri niso, pa da jih vpišete, da nas bo več skupaj. Prosim vas, storite dobro sebi; čim več nas bo, tem močnejši bomo. Torej na delo vsi! Vsak lahko postane član, samo da je belega plemena. K sklepu voščim vesele božične praznike celokupnemu članstvu SSPZ.

Louis Znidarsich, predsednik nadzornega odbora št. 22.

ILVESTROVA ZABAVA

Indianapolis, Ind. — Ženski klub S. N. Doma je dne 13. novembra priredil zabavo, ki je prav dobro izpadla. Z ozirom na to se direktorij SND klubu zahvaljuje in apelira na njegove članice, da bi bile še naprej tako delaven. Ob enem je direktorij sklenil, da priredi SND na Silvestrov večer 31. decembra zabavo. Pridite vsi delničarji in delničarke in pripeljite svoje prijatelje s seboj, da nas bo več in da skupaj pričakamo novo leto 1937. Sami veste, da potrebujemo boljše poslopje kot ga imamo sedaj. Mladina raste, mi pa nimamo zadostnih prostorov, da bi jo obdržali med seboj. Zato apeliramo ne vse občinstvo v naselbini, da se vdeležite Silvestrovo zabavo in s tem pomagate, da pridemo prej do zaželenega cilja.

Pozdrav vsem delničarjem in delničarkam in vam kličem na svidenje na Silvestrov večer!

Louis Znidarsich, zapis. SND.

ZA DVIG NASELBINE

Acmetonia, Pa. — Kadar tukajšnji dopisniki pišejo, omenjajo le naselbine Harwich, Cheswick ali Harmarville, Pa., ne pa Acmetonia. Ta naselbina je v sredini omenjenih in zato ni dosti znana v javnosti. Je poleg glavne ceste, železnice in Allegheny reke ter 15 milj od Pittsburgha. V to naselbino so se Slovenci začeli naseljevati in postavljati domove v letih 1927 in 1928 v času premogarske stavke, ko so jih kompanije pogonale iz njihovih hiš. Tu imamo društva, spadajoča k raznim enotam in zvezam, tako da se ima vsak priliko zavarovati za slučaj nesreče ali bolezni.

Nekako pred dvema letoma so okoliški rojaki in člani društva ustanovili državljanski klub, čigar namen je, zbrati sredstva, da si bom opostavili skupni delavski Dom. Da ta Dom rabimo, je vsakemu jasno. Rabimo ga mi starejši in privlačen bi bil tudi velik aplavz. Potem nam je pokazal premične slike iz Chicaga in Clevelanda, oziroma z SSPZ Olimpijad, in še več drugih slik, za kar se mu prav lepo zahvaljujemo. Škoda le, da se je tako malo časa med nami mudil. Upam in želim, da prihodnji, kadar zopet pride med nas, si vzame malo več časa. Torej bratje in sestre, kolikor vas je med nami, ki imate otroke in jih še nimate vpisanih pri Vrta, imate pa jih v tujih inšurenih, te se mi zdi takole: Da sem jaz delničar s 40 procenti delnic požarobrambne družbe, a svoj lastni dom imam pa zavarovan pri drugi tvrdki. Kaj si lahko mis-

DRUSTVO ST. 167 Alliance, O. — Pozivljam vse člane in članice, da pridejo na letno sejo 19. decembra ob 2. uri popoldne, ko se bo volilo odbor za 1938. Ako nas bo več, bomo svoj posel bolje izvršili. Z bratskim pozdravom, Louise Zupanec, tajnica.

VRTEC ST. 5 Cleveland, O. — Vse člane Vrta št. 5 "Spartan Juniors", se pozivlja, da se vdeležijo letne seje v petek 17. decembra, soba 2, v S. N. Domu. Oni, ki ste zaostali z asamentom, glejte, da ga poravnate na tej seji. Upravitelj.

North Brookfield, Mass. — Celokupnemu članstvu SSPZ želim vesele božič in srečno novo leto 1938! Louis Juraich, 27-letni član.

NAŠI PO AMERIKI

Debeltz. Za posebnega mestnega sodnika je bil izvoljen rojak Joseph A. Mantel. Župan v Elyju je tudi naš rojak, Jack Peshel. — Poštne oblasti nujno prosijo javnost, da bi s pošiljanjem božičnih pozdravov in daril ne čakala do zadnjega dneva, temveč da bi vsakdo to stvar opravil čim zgodene. Potem bo poslano gotovo pravočasno dopisno na naslov in poštnim uslužbenecem bo s tem olajšano delo. — Iz El Paso, Texas, kjer se muči po uradnih opravkih, pošilja pozdrave br. Mirko G. Kuhel, glavni blagajnik SSPZ. Piše: "Krasno mesto in pokrajina! Človek ne bi verjel, da je to dežela strica Sama!" — Poškodbam, ki jih je dobil pri delu v premogovniku, je podlegel v Braddocku, Pa., rojak Louis Kraus, star 56 let, doma iz Ponikev pri Velikih Laščah, ki zapuška žena in 12 otrok. — V Cleveland, O., se je vrnil Louis Krašna, svak znane pisateljice Ane P. Krasne, ki se je spomladi podal v Španijo ter se več mesecev boril v mednarodni brigadi španske ljudske armade. Opuščen je bil radi poškodb, dobljenih na fronti, ki utegnejo pustiti trajne posledice. Pregled ekonomskih in političnih dogodkov v Ameriki (Dalje s 1. str.)

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

(Dalje iz 2. str.) ni. Priporočal je, naj se združita Vrta št. 161 in št. 9, kar se je tudi v resnici zgodilo na letni seji društva Danica št. 22 in Hoosier Pals št. 230, ko sta obe društvi odglašovali za združitve. Torej od sedaj naprej se bomo obdržali samo Vrta št. 9, kar bo boljše za mladino. Dalje je apeliral na člane Hoosier Pals, da naj se malo prebudijo, ker oni bi morali biti kot angleško poslujoče društvo vodilna moč, bodisi v agitaciji za nove člane, atletike itd. Spodaj podpisani sem se vdeležil njih letne seje ter upam in želim, da se bo apel br. Vrhovnika uresničil. Dalje je raztomčil vse certifikate, katere izdaja SSPZ za odrasli in mladinski oddelek. Po končanem govoru je žel velik aplavz. Potem nam je pokazal premične slike iz Chicaga in Clevelanda, oziroma z SSPZ Olimpijad, in še več drugih slik, za kar se mu prav lepo zahvaljujemo. Škoda le, da se je tako malo časa med nami mudil. Upam in želim, da prihodnji, kadar zopet pride med nas, si vzame malo več časa. Torej bratje in sestre, kolikor vas je med nami, ki imate otroke in jih še nimate vpisanih pri Vrta, imate pa jih v tujih inšurenih, te se mi zdi takole: Da sem jaz delničar s 40 procenti delnic požarobrambne družbe, a svoj lastni dom imam pa zavarovan pri drugi tvrdki. Kaj si lahko mis-

Michael Klopčič, predsed. 176.

DO YOU KNOW THAT - SSPZ HAS FIVE MODERN PLANS OF LIFE INSURANCE?

PROGRESS

"NAPREDEK"

THE LEAST YOU CAN DO - In December your Lodge will hold its annual meeting. Be sure to attend it!

From The Director's Desk

By Michael Vrhovnik

AMATEUR SNAPSHOT CONTEST

M. Vrhovnik

Our first SSPZ Amateur Snapshot Contest closed last November 15th with a total of 146 snapshots from 16 different lodges and Vrtec units.

The sole judge of our collection of snapshots was brother Frank Levstik, professional photographer, who is now connected with the Frank Lewis, Inc., Studios of Chicago.

A number of pictures were singled out for their extraordinary quality, both as to subject and photography. One of these was Joseph Drasler's "A summer pastime," which conveys the idea of fishing in realistic style.

A word or two of explanation is offered regarding winning pictures which have not been reproduced for this issue of the "Napredek".

If your prints are returned to you without a prize, don't let it get you down, but keep on trying. It's fun taking pictures, even, just for the fun of it.

NEAR CHRISTMAS "Did your wife give you particular fits because you came home at three o'clock the other morning?"

WITH FIXIN'S Mrs. Newed entered the dining room and proudly placed the turkey on the table.

AN EMBARRASSING MOMENT She: "Where in the world did you get that horrible necktie?"

WHEEL OF PROGRESS

ADULT DEPARTMENT

(Standings as of December 1st)

LEADERS FOR GRAND NATIONAL PRIZE OF \$100.00

Table with columns: Pos., Lodge No., Location. Lists top performers for the Grand National Prize.

LEADERS FOR GROUP PRIZES OF \$50.00 EACH

Table with columns: Pos., Lodge No., Location. Lists top performers for Group Prizes of \$50.00 each.

WHEEL OF PROGRESS CAMPAIGN ENDS DECEMBER 31

No attempt has been made in this issue of the "Napredek" to give you the complete and exact standings of the Lodges and Vrtec units in the "Wheel of Progress" membership drive.

standing intact 100%, see that none of your new members are lapsed. All membership applications received on or before December 31, 1937, shall be credited to the WHEEL OF PROGRESS campaign.

LODGE NO. 117

EVELETH, Minn. - All members are requested to attend the next regular meeting on Sunday, December 19 at 1:30 p. m. at the usual quarters.

CLEVELAND UNITED LODGES SSPZ

CLEVELAND, O. - All the representatives of the United Lodges are requested to attend the annual meeting which will be held Saturday, December 18 at S. N. H. at 8 p. m.

AT THE CHRISTMAS TREE

"I wonder how they scratched up so many of the presents."

ADULT DEPARTMENT

"AN SSPZ JULE" - Submitted by Julia Dolinar, Trail Blazer, Lodge No. 197, Chicago, Ill.

Stop Talking

By ANN GACNIK

CLEVELAND, O. - Have you ever come into contact with a study-hall guard who smiles? Well, I haven't!

The room is so quiet that I'm sure I would be able to hear a pin drop. Then in the middle of it all his voice booms out and frightens me out of my wits.

I'm sure that he doesn't try to cheer anyone up because he hides behind that continual mask of a scowl. It's a wonder that he's not worried about getting premature "frown wrinkles" on his forehead and about his mouth.

There's another type of a study-hall guard who never says anything out loud, but he's a very conceited person. He's continually wearing what passes as a smile—one corner of his mouth turned up.

This person never says anything. He lets his friends enjoy themselves, but all others who even yawn get a blank stare from him.

It seems that I can't even pass a night without dreaming about study-hall guards.

Will I be rid of these "fair" visions of study-hall guards after graduation? I wonder.

Spartans Meeting

CLEVELAND, O. - Spartans' annual meeting will be called to order Sunday, Dec. 19 at 3:00 p. m. in Sokol's Hall, room No. 1 in the S. N. H.

Numerous topics have to be thoroughly discussed, and officers for the ensuing year elected.

A social will follow immediately after the meeting. Refreshments of every assortment will be available, and good music will be engaged for your dancing feet.

Therefore, attend the most important meeting of the year (or else—you'll be penalized) and invite your friends to come to the social, we'll all have a grand time for there's nothing like ending the year right.

Ann Opeka

LIMITED LOVE

He had been looking over the Christmas cards on the counter for some time when the saleswoman suggested:

Fashion Notes From Spartans' Ball

CLEVELAND, O. - Society! rhythm! low back! authentic styles! corsages! white tie and tails a la Astaire! top rats! gloves! canes! and fashionable coiffures marked "Spartans' Society Swing Session" Dance which was held on Sat., Dec. 4th.

Sitting on the sidelines listening to Tommy Grayson's suave music exquisite evening gowns worn by the Spartan girls attracted our attention.

An aqua, transparent velvet gown was worn by Blossom Konestaba with a terra to match—Sophie Opeka denoted sophistication in her brown net dress set off by a coral loveliere—And didn't demure Marie Bergles look like a living doll? She wore a white lace dress out in princess lines adorned with a red sash and corsage—Ann Grill looked stately in her black velvet gown—the lady in red (velvet) was none other than Joyce Gorshe. She went society in a big way in a black velvet evening wrap and a rhinestone Juliet cap—Our out-of-town guest, Josephine Ambrose, selected an old-rose moire gown with gold flowers in her hair for the occasion—A black print chiffon informal dress with silver accessories was worn by Ann Opeka—Josephine Tomsic chose an aqua and gold lace gown with gold accessories—Misses Bertha Kavsa, Frances Moze, Sophie Ponikvar, Myra Matetich, Dorothy Lucia, Rose Lekan, Josephine Selan, Dorothy Moccnik looked very charming in their exclusive gowns adding much color and dignity to the atmosphere.

So you can see, society was the pass-word.

And now for some gossip: A certain Spartan lassie goes for Charlie in a big way and she doesn't mean maybe or perhaps. Her theme song was "I don't want to go home home unless Charlie takes me home." Hm-m-m. Nuff done and sed!

It certainly looks like L-O-V-E, spelled in capital letters, between Jo and Tony. 'Tis the Challenger smile that does the trick.

Was a certain Spartan Miss broken-hearted when Pete failed to come to the dance. (After all, absence makes the heart grow fonder, Joyce.)

Spartan domesticated mamas and papas namely: Joe and Emma Stupka, Merk and Jane Florjancic, Jo and Frank Tomsic, and Vatro and Ann Grill abandoned their off-springs for one night of dancing and re-romancing. Our basketball stars Eddie Dietz and John Jurca were chaperoned by their better halves!

"A SUMMER PASTIME" - Entered by Joseph Drasler, Victorian, Lodge No. 205, Chicago, Ill.

ON DISCOVERING AMERICA

By PEARL S. BUCK, Author of "Good Earth," etc.

Practically speaking, of course, our life is carried on upon this basis. The reason why we exist together at all in peace, as we do, is simply because there are so many factions among us that once any of us started to fight there'd be no end to the people to be fought.

Yes, in our diversity is our safety. It is not wise to prophesy, but I believe ours is the only safe country in the world today, because we cannot be organized and regimented into any simple opposing forces.

For we are isolated in a fashion which no other nation knows. Other nations are subject to a constant interchange of language, thought and people between their close boundaries, but we are not. The two great oceans hem us in with silence, and north and south we have neighbors, good, but not enough beyond us for sufficient stimulation.

I realize that in this thinking about America I have maintained to an exasperating degree the long view to which my Chinese-trained eyes are accustomed. But I still believe it is the only view for rational life, and when we try to settle national problems for the day, we are robbing the nation which is to be, and which is just as much America as the America we have now.

When they meet with hostile looks and surly voices of unwelcome upon these shores of their home, when their children hear ugly names and taunts in schools, let them know that this is not America speaking—that America is more than these, more than any of us who are alive at this little moment.

We all have a right here, for America from the very first has had her beginning in all peoples, and her strength is drawn from all peoples and her future depends on us all. We must teach our children, native-born and foreign-born alike, that there is no final America yet—that they are making America, too, by what they themselves are—regardless of what others are. We must teach the foreign-born to laugh when silly children cry, "You're wops—you're heinies—you're sheenies; we're Americans."

The truth is, Americans are all something else, too, and are going to be for a long, long time, and the truest American knows it.

DOMESTIC HARMONY A husband found some holes in his sock and said: "Wife, dear, why haven't you mended these?"

"Hubby, darling, did you buy me that coat for Christmas, as you promised?" "N-no."

By Two Spartanettes